

ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОБ'ЄКТ УПРАВЛІННЯ ТА ЙОГО ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Ю.Л. Темчишина, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Глобалізація економіки — одна із суттєвих ознак епохи постіндустріального розвитку людства. Досліджуючи процеси глобалізації, виходять з того, що глобалізація — це новий етап зближення країн і народів, їх взаємопов'язаний і взаємозалежний розвиток, який проявляється у якісно новому рівні інтернаціоналізації чинників виробництва, світових ринків капіталу, робочої сили, науково-інформаційного простору. Академік А.А. Чухно, зокрема, вважає, що глобалізація економіки світу — це вища форма інтернаціоналізації світового господарства, зумовлена становленням нового технологічного способу виробництва, тобто поширенням інформаційно-телекомунікаційних технологій. Глобалізація сучас-

ного світу відбувається на різних рівнях ієрархії суспільства й охоплює всі його сфери — економічну, політичну, соціальну та культурну.

Серед структурних компонент глобалізації дослідники виділяють такі: поступове стирання економічних меж між країнами; формування глобальної фінансової системи та інтеграція національних банківських систем; утворення глобальної системи поширення інформації та обміну нею; формування глобальної системи руху товарів і послуг, що охоплює міжнародну торгівлю, послуги транспортування, зберігання, страхування та інші необхідні операції при здійсненні постачання і регулювання товарних потоків.

Глобалізаційні процеси економічного і технологічного розвитку загострюють міжнародну конкуренцію не лише окремих виробників, а й цілих країн. Тому особливо вагомими стають практичні проблеми фінансової стабільності. Концепція фінансової стабільності виникла порівняно недавно — після того, як у 1990-х роках світом прокотилася низка системних фінансових криз. В умовах бурхливого розвитку процесів економічної глобалізації, лібералізації руху капіталу, відкриття національних ринків фінансових послуг для іноземного капіталу накопичувалися фінансові дисбаланси, які час від часу розряджались потужними фінансовими кризами. Деякі з них загрожували не лише економіці окремих країн чи регіонів, а й світовій економіці загалом. Очевидною стала проблема забезпечення фінансової стабільності економічної системи в цілому. Зацікавленість у дослідженні фінансової стабільності пояснюється передусім її великим практичним значенням, тяжкими фінансовими і матеріальними збитками у разі настання системної фінансової кризи, а також великою ймовірністю швидкого розвитку системних криз в умовах економічної інтеграції.

Проблеми забезпечення фінансової стабільності широко обговорюються економістами-науковцями. В економічній науці не дійшли консенсусу щодо однозначної дефініції фінансової стабільності. Серед її варіантів найбільш розгорнутим є визначення Г.Д. Шіназі: «Фінансова стабільність — це стан, в якому фінансова система здатна задовільно виконувати три ключові функції одночасно:

а) фінансова система ефективно і безперервно сприяє міжчасовому руху ресурсів від зберігачів до інвесторів і розподілу економічних ресурсів загалом;

б) майбутні фінансові ризики визначаються та оцінюються з прийнятною точністю за відносно успішного управління ризиками;

в) фінансова система здатна спокійно адсорбувати несподівані події і шоки фінансової системи та реальної економіки.»

Аналізуючи фінансову стабільність, у світовій науці використовують насамперед такі компоненти: систему національних рахунків як основу секторіальної характеристики економіки; методичні підходи до аналізу монетарної політики — моделі трансмісійного механізму та інші макроекономічні моделі; загальні бази статистичної інформації; міжнародні стандарти.

Результати наукового дослідження та узагальнення, здійснені в його процесі, дають змогу зробити наступні висновки:

1. Формування фінансової стабільності діяльності підприємства це та базова ланка, яка забезпечує практичну реалізацію управлінського комплексу: фінансово-економічна стабільність діяльності — фінансово-економічна стійкість — висока економічна ефективність діяльності в ринковому середовищі з фінансово-економічними шоками та збуреннями — ефективний стратегічний розвиток.

2. Стабільність діяльності підприємства в сучасних умовах є результатом комплексного гармонізованого взаємозв'язку та взаємодії підприємства як системи, з системою — економічний простір з інтеграційними та глобалізаційними процесами.

3. Управління формуванням внутрішньої та зовнішньої фінансової стабільності діяльності підприємств харчової промисловості вимагає кількісного та якісного оцінювання з врахуванням максимальної соціальної орієнтованості галузі та комерційного розрахунку як методу господарювання. Вагомою складовою такого оцінювання повинно стати широке інформаційне забезпечення, ядром якого є системне облікове забезпечення на основі фінансового, статистичного та управлінського обліку.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Ареф'єва О.В.* Економічна стійкість підприємств: сутність, складові та заходи її забезпечення/ О.В. Ареф'єва, Д.М. Городянська // Актуальні проблеми економіки — 2008. — № 8. — с. 83 – 90.

2. *Лисенко Ю.Г.* Економіка и кибернетика предприятия: современные инструменты управления: монография/ Ю.Г.Лисенко. — Донецк: ООО «Юго-Восток ЛТД».— 2008. — 356 с.

3. *Мельник Л.Г.* Фундаментальные основы развития: монография / Л.Г. Мельник. — Суми: ИТД «Университетская книга», 2003. — 288 с.